

Аналізуючи світову економічну ситуацію, можна припустити, що крипто валюта посилить свою позицію в якості допоміжних засобів розрахунку. І буде другим претендентом після електронних грошей наповну заміну паперових та металевих грошових одиниць.

Ризики крипто валюти пов'язані з обмеженою прив'язаністю до світової економіки. Більшість національних банків не сприймають її як платіжний засіб і ставляться до неї з настороженістю. Оскільки слугує базою для великої кількості махінацій та шахрайства. Сюди можна віднести створення псевдо-криптовалют, переводів в крипто валюти грошей які булио тримані незаконним шляхом^[3].

Також сюди можна віднести відсутність обліку крипто валюти на офіційних засадах. Вірити залишається створеним на цих умовах біржам та сумнівним організаціям. Дотого ж національні банки деяких країн вбачають у крипто валюті засоби економічної провокації, тобто можуть виступити засобом фінансової дестабілізації.

Таким чином, робимо висновок, що електронні гроші і крипто валюта та їх цінність, підкріплення, гарантованість, згодом стануть одною із головних заборук розвитку світової економічної системи і як наслідок світової економіки. А світова економіка є одна із головних заборук розвитку людського суспільства.

Махаринська А. Р.

*«Міжнародні фінанси», 5 курс
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – д.е.н., професор,
заступник завідувача кафедри
міжнародних фінансів Фролова Т.О.*

ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКІВ В МАСШТАБАХ ДІЯЛЬНОСТІ СВІТОВОГО КРИПТОВАЛЮТНОГО РИНКУ

Постійний розвиток комп'ютерних технологій посприяв виникненню грошей, які по суті можна створювати за допомогою знань та техніки – криптовалюти. Без перебільшення минулий 2017 рік став переломним щодо поширення використання криптовалют по всьому світу, та обізнаності щодо них серед простого населення.

Зараз відомо 1594 різних криптовалют, але самими відомими залишаються: Bitcoin, Ethereum, Ripple, BitcoinCash та Litecoin. Bitcoin займає 45,7% від загального ринку, станом на кінець березня 2018 року, з ринковою капіталізацією близько 128 млрд дол. США і ціною за одиницю валюти – 7550 дол. США [1]. Велика частка інших криптовалют є видозмінами від Bitcoin, базуючись на його основі, незначно змінюється код і утворюється нова криптовалюта.

Розглядаючи ризики, потрібно визначити їх і зі сторони регуляторів і на самому ринку.

Ризиком для регуляторів є те, що на сьогодні серед них немає єдиного підходу до визначення правового статусу криптовалют та регулювання операцій з

ними. Тож кожна країна окремо для себе визначає рівень керованості, який би вона хотіла мати над даним ринком всередині країни. Кілька прикладів:

- В США все ще немає чіткого регулювання, але Комісія з цінних паперів та бірж (SEC) попередила інвесторів про інвестиційні ризики та припинила кілька ICO (InitialCoinOffering – форма залучення інвестицій через продаж нових одиниць криптовалют інвесторам). Секретар Казначейства США та інші регулятори підозрюють, що криптовалюти використовуються для «відмивання» грошей, тож Рада з нагляду за фінансовою стабільністю (FSOC) США створила робочу групу для дослідження ринку на наявність незаконної діяльності.

- Канадський парламент затвердив закон C-31 від 19 червня 2014 року, який став першим у світі, що стосувався регулювання цифрового валютного ринку. В рамках Північноамериканської асоціації адміністрування цінних паперів, Канада приєдналась до директиви про загальну небезпеку від ризиків криптоконверсій.

- Китай приймає все більше дій по обмеженню криптовалют, почавши заборону ICO, блокуючи банківські рахунки, що пов'язані з біржами, забороняючи майнінг криптовалют та взагалі доступ до сайтів, які з цим пов'язані. Китай можна визнати однією з найбільш суворо контрольованих країн по відношенню до криптовалют. Але парадоксальним є те, що за 2017 рік майже половина біткоїнів була намайнена саме тут.

- Європейський Союз розробив план, що спрямований на припинення анонімності криптовалютних трейдерів, посиляючись на ухилення від сплати ними податків, боротьби з відмивання грошей, через кращу ідентифікацію та належну перевірку[2].

- Україна на чолі з фінансовими регуляторами не вважає криптовалюти ані грошовими коштами, ані електронними грошима, ані цінним папером. І як уряди багатьох країн – виносить попередження, що будь-яка діяльність, пов'язана з операціями купівлі-продажу криптовалюти - несе велику кількість ризиків, які фізичні та юридичні особи повинні усвідомлювати (можливість втрати коштів, шахрайства, цінові коливання) [3]. Україна входить до ТОП-14 країн з розвитку криптоекономіки і впровадження проектів, заснованих на блокчейні [4].

Ризиком від криптовалютного ринку для регуляторів можна назвати і те, що за допомогою криптовалют фінансується тіньова економіка. Сюди можна віднести тероризм, і т.д. [5].

Розглядаючи ризики зі сторони вже криптовалютного ринку, видно стійку тенденцію негативного ставлення зі сторони урядів різних країн, що психологічно впливає на покупців, адже їм не потрібні проблеми з законом, якщо регулювання суворе. Негативне ставлення напряду пов'язано з ризиком цінової нестабільності. Хоч так було і не завжди, бо ще кілька років тому на території ЄС криптовалюта Bitcoin могла виступати засобом платежу на рівні з традиційними валютами. Теперішнє опасіння виявляється у тому, що ціна на Bitcoin зросла більш ніж на 1700% за 2017 рік, що не могло не викликати думок про чергову фінансову «бульбашку». І якщо на кінець 2017 року він коштував 19 тис. дол. США за одиницю, то зараз ціна пішла на спад. Це можна пояснити циклічністю і перегрітим ринком – якщо криптовалюта довго росте, то тим вірогідніше її обвал з часом.

Ще одним ризиком можна назвати втручання хакерів. Після збільшення попиту на криптовалюти, з'явилося багато випадків, коли хакери знаходили слабкі місця в програмах для роботи з криптовалютами і таким чином викрадали кошти на мільйони доларів, переводячи їх собі на рахунки, як у випадку з криптовалютою Ефіріум[6]. Звісно, чим більше таких історій – тим більше працюють над надійністю програм, але люди за це розплачуються втратою своїх коштів, що спричиняє недовіру і відхід учасників від однієї криптовалюти на користь іншої – більш надійної, чи може взагалі вихід з ринку.

Неявним ризиком можна назвати те, що анонімність може зіграти злу роль з користувачами – якщо він забуває\втрачає пароль чи немає доступу до електронного гаманця – то довести, що це був ваш гаманець – неможливо. Тож, треба берегтися і від того, аби хтось дізнався цю інформацію і від того щоб не втратити доступ з персональних причин.

Підбиваючи підсумки по виявленню ризиків на ринку криптовалют, можна зазначити, що їх є досить немало і вони суттєві. Сучасний стан на цьому ринку є непередбачуваним, адже при зміні в цінах на одиницю, при виявленні недобросовісних отримувачів – змінюється і відношення як і з боку урядів країн, так і з боку покупців. Хтось каже, що за криптовалютами майбутнє, а хтось – що це чергова «фінансова піраміда» і як буде насправді через кілька років – можна лише здогадуватись.

Література:

1. CryptocurrencyMarketCapitalizations [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://coinmarketcap.com/all/views/all/>

2. Andrew Nelson (February, 2018): Cryptocurrency Regulation in 2018: Where the World Stands Right Now [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bitcoinmagazine.com/articles/cryptocurrency-regulation-2018-where-world-stands-right-now/>

3. Національний банк України (30.11.2017): Спільна заява фінансових регуляторів щодо статусу криптовалют в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=59735329

4. Новини України (2018 рік): В Україні майнінг криптовалют внесуть до КВЕДів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.the-village.com.ua/village/business/news/269579-v-ukrayini-mayning-kriptoalyut-vnesut-do-kvediv>

5. Рекомендації Вищої експертної ради при Раді Національного банку України «Стосовно сутності криптовалют, перспектив їх розвитку та ризиків використання» (2017 рік) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=57795440>

6. Naseeb Qureshi A hacker stole \$31M of Ether—how it happened, and what it means for Ethereum (July, 2017) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://medium.freecodecamp.org/a-hacker-stole-31m-of-ether-how-it-happened-and-what-it-means-for-ethereum-9e5dc29e33ce>